

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371)7388624 ♦ fakss (+371)7388634 ♦ e-pasts: tpkc@apollo.lv

Rīgā

Biedrībai „Vārnukroga nami”

Reģ. Nr. LV40008090479

Hipokrāta ielā 13-86,
Rīgā, LV -1079

Vasarnīcu īpašnieku biedrībai „Vārnukrogs”

Reģ. Nr. LV40003092420

Vārnukroga ciemats, Vārnukroga ceļš 3,
Jūrmalā, LV - 2003

LĒMUMS
par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem
līguma noteikumiem

2007.gada 9.martā

Nr.18-lg

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (turpmāk – *PTAC*) 2006.gada 10.novembrī saņemts biedrības „Vārnukroga nami” (turpmāk – *Biedrība*) 2006.gada 8.novembra iesniegums (turpmāk – *Iesniegumā*), kurā *PTAC* izteikts lūgums izskatīt iesniegumu, izvērtēt pielikumā esošā līguma par pakalpojumu sniegšanu vasarnīcu valdītājiem (turpmāk – *Līgums*) noteikumus, kā arī piemērot attiecīgās sankcijas vasarnīcu īpašnieku biedrībai „Vārnukrogs” (turpmāk – *VĪB Vārnukrogs*).

PTAC, izvērtējot lietā esošos materiālus, **konstatē**:

1. 1965.gadā tika izveidots kooperatīvs „Draudzība”, kurš vēlāk tika pārveidots par *VĪB Vārnukrogs*;
2. 2005.gada pavasarī no *VĪB Vārnukrogs* izstājušies biedri nodibināja *Biedrību*;
3. Pamatojoties uz 2006.gada 26.februāra iesniegumu, no *VĪB Vārnukrogs* izstājās 101 biedrs;

4. Saskaņā ar *VĪB Vārnukrogs* 2006.gada 19.augusta kopsapulces lēmumu un 2006.gada 24.oktobra *VĪB Vārnukrogs* izsūtīto paziņojumu, *Biedrības* biedriem tika atslēgta elektropadeve, pamatojoties uz to, ka *Biedrības* biedri nav *VĪB Vārnukrogs* biedri un nav noslēguši individuālo apsaimniekošanas līgumu ar *VĪB Vārnukrogs*;

5. 2006.gada 25.oktobrī *Biedrība* iesniedza *VĪB Vārnukrogs* iesniegumu ar līgumu *Biedrības* rīcībā iesniegt *Līgumu* izvērtēšanai, uz ko tika saņemts *VĪB Vārnukrogs* mutisks atteikums;

6. 2006.gada 10.novembrī *PTAC* saņēma *Biedrības Iesniegumu*;

7. *PTAC* 2006.gada 11.decembrī vēstulē Nr. 8-03/7981 pieprasīja un 2006.gada 27.decembrī saņēma *VĪB Vārnukrogs* 2006.gada 20.decembra paskaidrojumu (turpmāk – *Paskaidrojums*) *Paskaidrojumā* norādīts, ka *Līgums* ir izstrādāts saskaņā ar 1996.gada 22.oktobra Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 413 „*Elektroenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi*” (turpmāk – *Noteikumi*), kā arī uz savstarpēji noslēgtā līguma noteikumiem starp *VĪB Vārnukrogs* un VAS „*Latvenergo*”;

8. *PTAC* 2007.gada 12.februārī vēstulē Nr.21-04/1148 lūdza un 2007.gada 23.februārī saņēma *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai* (turpmāk – *SPRK*) atzinumu par *Līguma* 4.7. un 5.1.apakšpunktu atbilstību *Enerģētikas likuma* un citu elektroenerģiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām (turpmāk – *Skaidrojums*). *Skaidrojumā* norādīts, ka *Līguma* 5.1.apakšpunkts neatbilst *Noteikumu* 85.un 142.punktam, savukārt *Līguma* 4.7.apakšpunkts nav pretrunā ar elektroenerģijas piegādi reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, ja līgumslēdzēj puses par to ir vienojušās;

9. *PTAC* 2007.gada 15.februārī vēstulē Nr.21-04/1311 (turpmāk – *Vēstule*) *VĪB Vārnukrogs* nosūtīja *Līguma* izvērtējumu, konkrēti norādot uz *Līguma* 4.7., 6.3. un 6.4.apkšpunktu noteikumiem. *Vēstulē PTAC* aicināja *VĪB Vārnukrogs* izteikt viedokli par *Līguma* noteikumiem līdz 2007.gada 28.februārim. *VĪB Vārnukrogs* atbilde vēstules nr.11 (turpmāk – *Atbildes vēstule*), par *Vēstulē* minēto, tika saņemta 2007.gada 5.martā. *Atbildes vēstulē* norādīts, ka *VĪB Vārnukrogs* jautājumu par iespēju veikt *Līguma* noteikumu grozījumus skatīs biedru kopsapulcē, pēc kuras *PTAC* tiks sniegts attiecīgs viedoklis. Ņemot vērā, ka *VĪB Vārnukrogs* nav ievērojis *PTAC* noteikto procesuālo termiņu, *PTAC* norāda, ka *VĪB Vārnukrogs* nav izmantojis savas procesuālās tiesības izteikt viedokli.

PTAC kompetencē saskaņā ar *PTAL* 25.panta ceturtās daļas 4. un 6.punkta noteikumiem, ietilpst par patērētāju tiesību pārkāpumiem saņemto patērētāju iesniegumu izskatīšana, palīdzības sniegšana patērētājiem konfliktu risināšanā ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kā arī patērētāju likumīgo prasību izpildes pieprasīšana, un patērētāju tiesību ievērošanas uzraudzība līgumu projektos un līgumos, ko patērētāji slēdz ar ražotājiem, pārdevējiem vai pakalpojumu sniedzējiem, arī normatīvajos aktos paredzēto darbību veikšana, lai ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs grozītu līguma projektu vai pārtrauktu pildīt līguma noteikumus, ja līguma projektā vai noslēgtajā līgumā konstatēti netaisnīgi vai neskaidri noteikumi. Patērētāja tiesību pārkāpumi uzskaitīti *PTAL* 3.pantā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, *PTAC* savas kompetences ietvaros ir izvērtējis *Līguma* noteikumus un **norāda sekojošo:**

1. Saskaņā ar *PTAL* 1.panta 3.punktu **patērētājs** ir – „*fiziskā persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties preci vai izmantot pakalpojumu*

nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību.” Tādējādi, ņemot vērā, ka Līgums tiek slēgts individuāli ar patērētājiem, PTAC ir tiesīgs savas kompetences izvērtēt Līguma noteikumus. Izvērtējot tiesiskās attiecības, kas pusēm izriet no Līguma, PTAC konstatē, ka VĪB Vārnukrogs darbojas, kā starpnieks, attiecīgi saņemto elektroenerģiju no AS „Latvenergo” un tālāk to piegādājot patērētājiem.

2. Līguma 4.7.apakšpunkts paredz, ka lietotāja pienākums ir: *„Apmaksāt piegādātāja piestādītos rēķinus gadījumos, kad tiek bojāts elektrotīkls un tā iekārtas stihisku nelaimju vai nepārvaramas varas iedarbības rezultātā”.*

SPRK Atzinumā par Līguma 4.7.apakšpunktu norādīts: „Elektroenerģijas piegādi reglamentējošie normatīvie akti neliedz pusēm vienoties par patstāvīgu maksu par elektrotīklu uzturēšanu no kuras sedz arī nepārvaramas varas radītos bojājumus, noteikt atsevišķu kārtību kādā tiek veikti norēķini tikai par nepārvaramas varas radītajiem bojājumiem vai citādi vienoties par elektrotīklu uzturēšanas un nepārvaramas varas radīto bojājumu novēršanas izmaksu segšanu. Ņemot vērā iepriekš minēto, VĪB „Vārnukrogs” piedāvātā līguma projekta 4.7.punkts nav pretrunā ar elektroenerģijas piegādi reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, ja līguma puses par to vienojas”.

PTAC norāda, ka iekļaujot šāda veida noteikumus patērētājiem piedāvātajos Līguma projektos, VĪB Vārnukrogs ir jāņem vērā PTAL 6.panta trešās, sestās un septītās daļas noteikumi par līguma noteikumu apspriešanu.

Par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuriem līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem), ir vienojušies. Līdz ar to parakstīts līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (sk., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C30519003 motīvu daļas 14.punktu).

3. Līguma 5.1.apakšpunkts nosaka, ka VĪB Vārnukrogs: *„Realizē elektroenerģiju lietotājiem, saskaņā ar VĪB „Vārnukrogs” kopsapulcē apstiprinātiem tarifiem”.*

Enerģētikas likuma 1.panta 2.punkts nosaka, ka energoapgāde ir enerģētikas jomā veicama komercdarbība, kurai ir nepieciešama licence. Saskaņā ar SPRK Atzinumu VĪB Vārnukrogs nav komersants, kā arī nav saņēmusi licenci komercdarbībai enerģētikā, līdz ar to nav uzskatāma par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju. Ņemot vērā, ka VĪB Vārnukrogs ir noslēgusi līgumu ar AS „Latvenergo”, VĪB Vārnukrogs ir elektroenerģijas lietotājs Noteikumu izpratnē. Saskaņā ar Noteikumu 4.punktu elektroenerģijas lietotājs, izmantojot tam piederošos elektrotīklu, var piegādāt elektroenerģiju citiem lietotājiem (apakšlietotājiem), noslēdzot attiecīgu līgumu. Šādā gadījumā lietotājam attiecībā pret apakšlietotāju ir piegādātāja pienākumi un atbildība, bet apakšlietotājam – lietotāja pienākumi un atbildība.

Saskaņā ar Noteikumu 142.punktu „Apakšlietotāji par elektroenerģiju Tālākpārdevējam maksā pēc attiecīgai lietotāju grupai noteiktā tarifa”. Savukārt Noteikumu 85.punkts nosaka, ka: „Piegādātājs realizē elektroenerģiju Lietotājam par tarifiem, kas apstiprināti un publicēti likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktajā kārtībā”.

Ņemot vērā, ka VĪB Vārnukrogs ir AS „Latvenergo” piegādātās elektroenerģijas lietotājs un vienlaikus arī tālākpārdevējs, tad apakšlietotājiem, kuri saņem elektroenerģiju no VĪB Vārnukrogs, ir jāmaksā par elektroenerģiju pēc tādiem pašiem

tarifiem, kādus maksā *VĪB Vārnukrogs*. Līdz ar to *Līguma* 5.1.apakšpunkts neatbilst *Noteikumu* 85. un 142.punktam.

Līdz ar to *PTAC* secina, ka no *Līguma* 5.1.apakšpunkta izriet, ka *VĪB Vārnukrogs* ir paredzējis vienpusēji noteikt tarifu pēc kura apakšlietotāji maksā par saņemto elektroenerģiju, tādējādi pārkāpjot *Noteikumos* noteikto, ka elektroenerģijas tālākpārdevējam nav tiesības pārdot apakšlietotājam elektroenerģiju par lielāku tarifu nekā tas ir noteikts tālākpārdevējam.

Saskaņā ar *PTAL* 6.panta pirmo daļu pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Līdz ar to, ņemot vērā, ka *Līguma* 5.1.apakšpunkts neatbilst *Noteikumu* 85.un 142.punktam, *Līguma* 5.1.apakšpunkts atbilstoši *PTAL* 6.panta pirmajai daļai ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, *PTAC* saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 55.panta 1.punktu, *Enerģētikas likuma* 1.panta 2.punktu, *Noteikumu* 85.punktu un 142.punktu, *PTAL* 1.panta 3.punktu, 6.panta pirmo daļu, pamatojoties uz *PTAL* 25.panta ceturtais daļas 4. un 6.punktu un astotās daļas 1.punktu, desmito daļu, **Vasarnīcu īpašnieku biedrībai „Vārnukrogs”:**

1. grozīt patērētājiem piedāvātajos *Līguma* projektos 5.1. apakšpunkta noteikumus;

2. sniegt informāciju *PTAC* par administratīvā akta nolemjošās daļas 1. punktā noteikto tiesisko pienākumu izpildi mēneša laikā no administratīvā akta paziņošanas brīža adresātam, atbilstoši *PTAL* 25.panta desmitās daļas noteikumiem.

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu adresāti var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātiem, iesniedzot iesniegumu *Patērētāju tiesību aizsardzības centrā*, Rīgā, K.Valdemāra ielā 157.

Direktore

B.Vītoliņa

(...)